

zoek dringt, verkoelt, dan zal de reactie daarvan al spoedig ook merkbaar worden in de kerk, die het gevaar gaat loopen, haar universeele roeping te verzaken, om zich, sectarisch in eigen kring van de wereld om zich heen, af te sluiten.

Ook hier blijkt het, hoe sterk de band is tusschen school en leven.

En de beteekenis van dien band wordt in dezen tijd misschien sterker nog gevoeld dan ooit te voren. In de felle, vaak harts-tochtelijke discussie waarin verschillende tegenstrijdige levens- en wereldbeschouwingen op elkaar in botsen, mengt zich ook de kerk van Jezus Christus, die kerk hier gezien als organisme. Zij doet dat in opdracht, de opdracht van Genesis 2. Het is haar heilige roeping, de werken Gods met verschendende geest te doorzoeken bij het licht van het Woord en die roeping mag zij niet verzaken. Het is de Geest van Christus zelf die haar tot 't vervullen van die roeping dringt, perst. Wetenschap beoefenen is voor haar geen luxueus tijdverdrijf of zucht tot ijdele grootdoenerij, de nood is haar opgelegd. Want zij moet spreken, Zij moet te midden van het fanatieke werelddebat haar stem laten hooren, d.i. zeggen wat God zelf door Zijn woord haar te zeggen geeft.

Zij moet de dingen bij hun naam noemen. Ze moet dat doen, al zou heel de wereld er haar om uitlachen, erger nog, al zou zij, dien kans loopt ze bijna onvermijdelijk, den haat en de bitterheid van al wie onder menschen zich groot voelt, tegen zich ontketenen. Zij mag niet zwijgen. Zwijgen zou haar schuldig stellen voor God.

Zoo staat de school midden in het leven — de school wier hoogleeraren eerbiedig luisteren naar den hoogsten Profeet en Leeraar. o Zeker, dit spreken blijft stamelen. De school is en blijft in dit leven een uiterst gebrekkig hulpmiddel. Want zij staat voor een taak die ver uitgaat boven menschelijke kracht, een taak die alleen te vervullen is onder den drang van een bergenverzettend geloof, en door den steun van voortdurend gebed. Zij is voor al haar arbeid aangewezen op Hem, die Zijne kracht in onze zwakheid volbrengt. Maar Hij die u roept, is getrouw, die het ook doen zal.

Wee ons, indien over Gods volk in dezen tijd de snijdende kritiek mocht gaan van het woord: indien dezen zwijgen, dan zullen de steenen spreken. Nog eens: laat het stamelen blijven, meer niet; in dat stamelen moet toch het woord gehoord worden van Hem, die alle ding heeft gemaakt om Zijns zelfs wil.

Zoo staat daar — hiermee eindig ik — de school midden in het leven als een noodzakelijk kwaad. Als een kwaad, want zij moest er komen om der zonde wil. Straks als de zonde volkomen